

487464

crește

**FÖIE MILITARĂ STREFFLEUR**

**GAZETĂ  
PENTRU CÂMP**

Editura: L. W. Seidel & Sohn,  
k. u. k. Hofbuchhändler,  
Wien, I., Graben 29.

Apare în fiecare Sâmbătă, ca supliment la „Föiala  
militară Streffleur“, în limbile germană, ma-  
ghiară, cehă, polonă, română, croată și ruseană.

Prețul „Gazetel pentru câmp“:  
Pentru un sfert de an 2-50 cor.  
Un număr costă 25 bani.

Nr. 50.

Viena, Sâmbătă în 6 Noemvre 1915.

Anul II.



Generalul-colonel baronul Franz Conrad v. Hötzendorf de ziua nașterii a 64-a.  
Rumänisch.

B. C. U. Cluj-Napoca  
Nr. inv. *don. 12/2001*

## Operațiunile din Rusia.\*

(Cu două schițe în text.)

Comandamentul rusesc a încercat și în săptămâna trecută de a sparge frontul nostru sau a-l împinge îndărăpt, în segmentele obișnuite, apoi și în alte locuri unde a stăpânit până acum liniște relativă; eforturile lor se îndreaptă cu deosebire asupra ținutului dela Dünaburg și Czartorysk, apoi asupra segmentului dela Strypa, socotind aici să ne copleșiască prin surprindere.

În ținutul din sudvest dela Riga, puteri mai mari rușești întârzie înaintarea Germanilor. Întreagă lîniea Dünei până la Dünaburg opun ei o rezistență înfuriată. Luptele de lângă Illuxt și în sudul căii ferate până la locul Swenten încă nu-s încheiate; Rușii arată aici o activitate mai mare decât obișnuiesc a desvolta apărătorii de cetăți. Lângă Baranowicze, Nowogrudok și lângă canalul Oginski, înaintările Rușilor au mai mult caracter demonstrativ; ei vreau, așa se pare, să împiedece de a se lua de pe această bucată a frontului puteri de ale aliaților.

În schimb încearcă ei cu puteri adunate din toate părțile de a împinge icul lor, pe malul vestic al lui Styr, lângă Czartorysk, cât se poate de adânc în frontul nostru; (prizonierii ce i-am făcut în timpul din urmă în acel loc, provin din 11 regimente diferite); totuși atacul nostru progresează mereu.

Pe părâul Kormin și lângă Strypa, atacurile lor, pelângă momentul de surprindere, mai aveau și scopul de a zădărnici eventuale mutări de trupe către spațiul dela Czortorysk. Că această intențiune să fie nimicită o garantează succesele de până acuma și conștiința solidarității tuturor acțiunilor de pe toate teatrele de războiu.

Oficios se comunică:

### 28 Octomvre.

Puterile aliate armate, cari luptă lângă Czartorysk au luat ieri cu asalt satul **Rudka**. — De altfel în nordost nimică nou.

de Höfer, FML.

Grupul de armată al generalului-mareșal v. Hindenburg: În nordost dela Garbunowka am menținut progrese nouă contra unor atacuri rusești. Tînterimul dela **Szaszali** (1 kilometru în nordost dela Garbunowka) este iarăși în posesiunea noastră. Doi oficeri, 150 de oameni fură prinși. Focul artileriei noastre n'a permis disvoltarea unui atac dușman în sud dela Garbunowka.

Grupul de armată al generalului-mareșal prințul Leopold al Bavariei: Lângă **Sehtscherssy** (pe Njemen în nordost dela Nowogrudok) s'a prăbușit un atac mai tare rusesc.

Grupul de armată al generalului v. Linsingen: În vest dela Czartorysk am luat **Rudka**.

Conducerea supremă a armatei.

\* Încheiat în 3 Noemvre 1915.

### 29 Octomvre.

Nimica nou.

de Höfer, FML.

Situația e pretutindeni neschimbată.

Conducerea supremă a armatei.

### 30 Octomvre.

Trupele austro-ungare și germane ce luptă în vest dela Czartorysk, continuându-și atacurile i-au răpit dușmanului un șir de locuri apărate cu îndârjire. Au fost prinși 18 oficeri, 929 soldați ruși și au fost capturate două mitraliere. Un aeroplan rusesc fu împușcat din aer. — Dealteum în nordost nimica nou.

de Höfer, FML.

Grupul de armată al generalului-mareșal v. Hindenburg: În nordost dela Mitau, puterile noastre înaintate la Plakannen pe malul nordic al Missei au respins două atacuri puternice de noapte și s'au retras dinaintea unui nou atac în poziția principală de pe malul sudic.

Grupul de armată al generalului-mareșal prințul Leopold al Bavariei: Nimic nou.

Grupul de armată al generalului v. Linsingen: În vest dela Czartorysk fu luată poziția rusescă dela **Komarow** și locul acesta; un contra-atac rusesc de noapte a rămas fără succes. **Kamienucha**, **Huta Lesowska** și **Bielgow** fură luate cu asalt. 18 oficeri și 929 soldați fură prinși, 2 mitraliere capturate. — Un aeroplan rusesc fu împușcat din aer la **Kukli**.

Conducerea supremă a armatei.

### 31 Octomvre.

În fața frontului nostru de pe Strypa dușmanul a desvoltat ieri o activitate mai mare. El a bombardat puternic mai multe segmente și a încercat să treacă pe un loc peste Strypa — cea ce am zădărnicit prin focul nostru. — În sudost dela Luck fu iarăși scos din aer un aviator dușman. — Atacurile noastre în vest dela Czartorysk câștigă la spațiu pas de pas. Contra-atacuri puternice rusești fură respinse. — De altfel în nordost nimică nou.

de Höfer, FML.

Grupul de armată al generalului-mareșal v. Hindenburg: Prin focul nostru concentric Rușii au fost siliți a părăsi iarăși locul **Plakannen** de pe malul nordic al Missei.

Grupul de armată al generalului-mareșal prințul Leopold al Bavariei: Nimica nou.

Grupul de armată al generalului v. Linsingen: Atacul în vest dela Czartorysk a ajuns până la linia marginii ostice a dealurilor **Komarow** în ost dela **Podgatie**. Pozițiunile câștigate au fost menținute contra unor atacuri rusești repetate și noaptea în lupte ce au decurs parte foarte îndârjit. Cam 150 de Ruși din 11 regimente diferite sunt prinși.

Conducerea supremă a armatei.

### 1 Noemvre.

Pe Szezara au respins trupele i. și r. noaptea un atac după o luptă vehementă cu baioneta. — Pe frontul Korminului am respins noaptea mai multe atacuri puternice. — În nord dela **Bieniawa** pe Strypa s'au desvoltat după un atac respins iarăși lupte aprige. — Pe teatrul războiului din nordost prada făcută în Octomvre din partea armatelor



cari stau sub comanda supremă î. și r.: 142 de ofițeri, 26.000 de oameni, 44 mitraliere, 1 tun, 3 aeroplan și alt material de războiu.

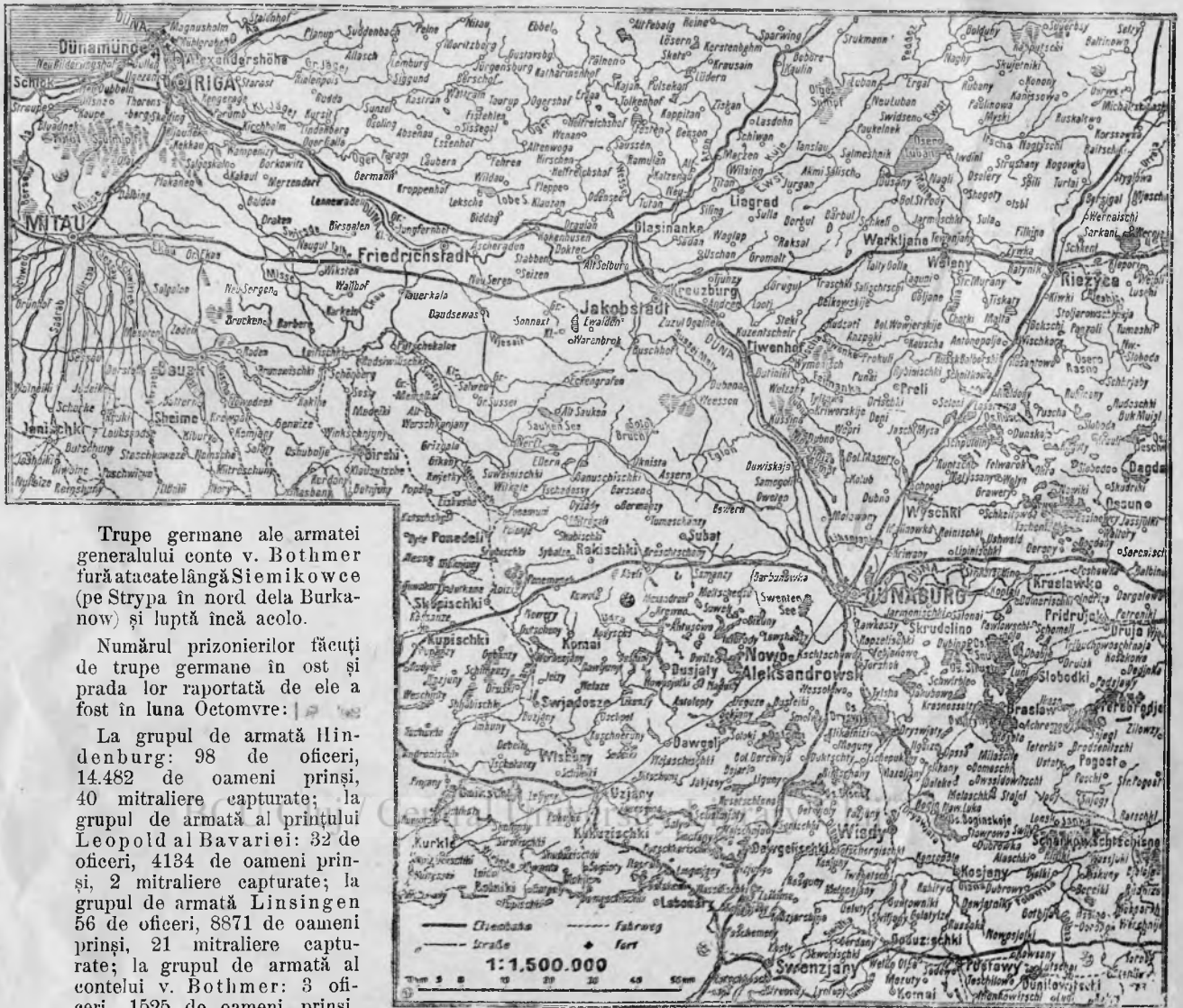
de Höfer, FML.

Grupul de armată al generalului-mareșal v. Hindenburg: Pe amândouă părțile căii ferate Tuckum (în vest dela Schlok) — Riga au câștigat trupele noastre atacând în general linia Raggasem—Kemmeru—Jaunsem. Contra-atacuri dușmane fură respinse. — În vest și sudvest dela **Dünaburg** fură respinse atacuri puternice rusești. Între lacurile Swenten și Ilsen lupta a fost deosebit de vehementă; pe unele locuri încă nu este în-

cheiată. Înaintări singurite dușmane în nordul lacului Dryswjati s'au prăbușit. Contrarul a suferit pierderi mari. Lângă Olai (în sudvest dela Riga) fu silit la aterizare un aeroplan rusesc; conducătorul și observatorul sunt prinși.

Grupul de armată al generalului-mareșal prințul Leopold al Bavariei: În ost dela Baranowicze fu respins noaptea un atac rusesc după o luptă cu baioneta.

Grupul de armată al generalului v. Linsingen: Situațiunea în general a rămas neschimbată. Un contra-atac dușman în nord dela Komarow n'a avut nici un succes.



Trupe germane ale armatei generalului conte v. Bothmer fură atacat lângă Siemikowce (pe Strypa în nord dela Burkanow) și luptă încă acolo.

Numărul prizonierilor făcuți de trupe germane în ost și prada lor raportată de ele a fost în luna Octomvre: |

La grupul de armată Hindenburg: 98 de ofițeri, 14.482 de oameni prinși, 40 mitraliere capturate; la grupul de armată al prințului Leopold al Bavariei: 32 de ofițeri, 4134 de oameni prinși, 2 mitraliere capturate; la grupul de armată Linsingen 56 de ofițeri, 8871 de oameni prinși, 21 mitraliere capturate; la grupul de armată al contelui v. Bothmer: 3 ofițeri, 1525 de oameni prinși, 1 mitralieră capturată; la v. Mackensen: 55 de ofițeri, 11.937 de oameni prinși, 23 de tunuri (afară de aceasta încă un număr mare de tunuri sistem mai vechiu). 16 mitraliere capturate.

În total 244 de ofițeri, 40.949 de oameni prinși, 23 de tunuri, 80 de mitraliere capturate.

Conducerea supremă a armatei.

2 Noemvre.

Luptele de pe frontul Strypei au durat înainte și ieri toată ziua. Dușmanul a înaintat la atac cu puteri tari și a intrat cu coloane, ce asaltau în mai multe rânduri în pozițiunea noastră de lângă Bieniawa. Rezervele noastre l-au respins însă în contra-atac repede, cu care prilej a suferit pierderi mari în lupte îndârjite pentru unele sate și a lăsat în mâna noastră 2000 de prizonieri. — În segmentul Styruului inferior am respins pe Ruși mai departe. Un contra-atac rusesc întreprins cu multă muniție s'a prăbușit.

de Höfer, FML.

Grupul de armată al generalului-mareșal v. Hindenburg: în sudul căii ferate Tuckum—Riga atacul nostru a progresat pe amândouă malurile râului Aa.—Înainte de Dünaburg lupta a fost și ieri vehementă. Mai multe atacuri rusești sunt respinse sângeros. Luptele dintre lacurile Swenten și Ilsen încă nu sunt încheiate. Peste 500 de prizonieri au căzut în mâna noastră.

Grupul de armată al generalului-mareșal prințul Leopold al Bavariei: Nimica nou.

Grupul de armată al generalului v. Linsingen: Rușii au încercat să oprească pe loc înaintarea noastră în vest dela Czartorysk prin un contra-atac în front larg și cu masse dese; ei fură respinși cu pierderile cele mai grele; atacurile noastre sunt continuate. — Lângă Siemikowce Rușii au reușit în treacă a intra în pozițiunile trupelor generalului conte v. Bothmer. Prin contra-atac am recăștigat tranșeele noastre și am prins peste 600 de Ruși. Locul Siemikowce fu luat în cea mai mare parte iarși de noi în lupte îndârjite cu ariergarde; am prins acolo 2000 de oameni.

Conducerea supremă a armatei.

**3 Noembrie.**

Luptele de pe Strypa durează înainte. Rușii au adus iarăși întăriri. În nordost dela **Buczacz** s'a prăbușit un atac rusesc în focal nostru. În nord dela **Bieniawa** s'au dat toată ziua lupte crâncene pentru posesiunea locului **Siemikowce**. Contra-atacul trupelor austro-ungare, comunicat ieri a avut ca rezultat după amiaz după bătălii cu succes schimbător, alungarea dușmanului din acest sat și din curte. Noaptea au atacat iarăși puteri nouă rusești, astfel că am pierdut câteva grupuri de case. Azi lupta este continuată. Și lângă iazul din nord dela **Siemikowce** decurg lupte. — Puterile armate austro-ungare și germane, ce stau sub comanda generalului v. **Linsingen** au intrat cu grupul lor, ce atacă lângă **Bielgow**, în vest dela **Czartorysk** în pozițiunea principală rusescă. S'au prins 5 ofițeri ruși și 660 de oameni, s'au capturat 3 mitraliere. — De altfel situațiunea din nordost a rămas neschimbată.

de **Höfer**, FML.

Grupul de armată al generalului-mareșal v. **Hindenburg**: În fata lui **Dünaburg** Rușii continuă atacurile lor, lângă **Illuxt** și **Garbunowka**, ei fură respinși; de patru ori au asaltat înzădar, cu pierderi deosebit de mari, contra pozițiilor noastre de lângă **Gateni**. Între lacurile **Swenten** și **Ilsen** linia noastră a trebuit retrasă îndărăpt; Rușii au reușit acolo să ocupe satul **Mikulischki**.

Grupul de armată al generalului-mareșal prințul **Leopold** al Bavariei: Situațiunea a rămas neschimbată.

Grupul de armată al generalului v. **Linsingen**: Pe canalul **Oginski** o înaintare dușmană contra ieșăturii **Ozaricze** fu respinsă. Pe amândouă părțile șoselei **Lisowo—Czartorysk** Rușii sunt siliți să se retragă iarăși. 5 ofițeri, 660 de oameni sunt prinși, 3 mitraliere sunt capturate.

La trupele generalului conte v. **Bothmer** lupta pentru **Siemikowce** încă nu este încheiată.

Conducerea supremă a armatei.

**Evenimentele de pe frontul italian.\***

Cu o întrerupere scurtă, lupta cea mare din sudvest durează înainte cu aceiași furie din 18 Octomvre.

Durata ei lungă dovedește, cât de multă ură e adunată contra noastră în armata și în poporul Italiei, pentru ca **Cadorna** să poată lua asupra sa răspunderea pentru asalturile zădărnice și pline de pierderi cu durează zi și noapte prin 14 zile și la cari mână el trupele sale până la cele din urmă rezerve. Numai de eroismul tăcut și mare al apărătorilor s'au putut sfărma asalturile mănate de ură. Ordinul cătră armată și flotă în care prea iubitul nostru monarch și stăpân li mulțămeste luptătorilor neasămănat de viteji din sudvest, va fi un monument neperitor al acestui eroism clasic. Dela mare până în spațiul dela **Flitsch** au luptat armatele a treia și a doua cu aproape 25 divizii de infanterie; la **Dolomiți** și pe frontul tirolez

câte o armată. Fiindcă de toate sunt cinci armate, a cincea va fi fost întrebuițată ca rezervă pe frontul carintian. Pierderile, socotite cu siguranță la 150.000 de oameni, înseamnă o slăbire considerabilă a acestor cinci armate, care slăbire, ca cantitate, nu se poate completa curând, ca calitate niciodată.

Oficios se comunică:

**28.** Focul dușman de artilerie a fost mai viu ieri pe frontul **Isonzului**. Armata a treia italiană n'a continuat până acuma atacul contra platoului **Doberdo**; armata a doua însă, care îi este atașată spre nord, continuă încercările zădărnice contra pozițiilor noastre firme și și-a estins operațiunile și contra adâncăturii dela **Flitsch**. Câte o armată atacă frontul din **Dolomiți** și din **Tirolul sudic**. — În segmentul **Riva** sunt în curgere lupte începătoare. Pe platoul **Lafrun** încearcă dușmanul să facă sape; o încercare de atac contra pozițiilor noastre din nordul fortului **Lusern** s'a prăbușit în focal nostru de artilerie. Înaintea lui **Col di Lana** au eșuat ieri după amiaz șese asalturi ale Italianilor. Tot așa au eșuat atacuri mai mici dușmane contra lui **Tre Sassi**, contra pozițiunii **Fanes** și eșirii nordice din valea **Travenanze**. — În segmentul **Flitsch** apărătorii au respins săngeros pe coasta vestică a lui **Javorček** un atac de lângă baraje. Contra liniilor noastre din sudostul lui **Mrzli Vrh** și contra lui **Dolje** au înaintat iarăși puteri tari; ele fură respinse; numai pentru unele segmente de tranșee lupta încă nu este încheiată. Și un atac îndreptat seara contra segmentului din nord dela **Selo** s'a prăbușit. Încercări italiene de a trece în nord dela **Canale** au eșuat. Capul de pod de lângă **Görz** a fost iarăși bombardat greu. O înaintare singurită dușmană contra **Muntelui Sabotino** a eșuat de tot. Mai multe batalioane italiene, cari au înaintat contra segmentului din nord dela **Mtele S. Michele**, au trebuit să fugă în grabă mare, în focal artileriei și mitralierilor noastre, în scuturile lor.

**29.** Ieri au reluat armatele italiene a doua și a treia atacul general cu toată puterea. S'a dat iarăși lupta pe tot frontul Litoralului. Atacurilor de infanterie a premers o pregătire de artilerie, care în unele segmente s'au întezit și au ajuns la capul podului dela **Görz** o violență ne mai pomenită. Însă nici focal acesta, nici asalturile ce urmau n'au putut să zdruncine trupele noastre. **Ele l-au respins iarăși pe dușman pe întreg frontul și și-au menținut pozițiile în mare parte sfărmate.** Dacă a patruns dușmanul ici colo în vre-un tranșeu, fu scos din el imediat prin contra-atac. Acestei zile grele, care s'a sfârșit cu eșecul deplin al Italianilor, a urmat o noapte liniștită. — Și pe frontul **Dolomiților**, acțiunea de atac dușmană durează înainte fără slăbire. Aici dușmanul îndreaptă toate sforțările sale asupra lui **Col di Lana**, unde s'au prăbușit deja atâtea atacuri, și ieri două. — Un aviator italian a aruncat bombe de-asupra castelului dela **Miramar**.

\*

Din cele unsprezece zile de luptă, din 18 până în 28 Octomvre, cea din urmă a fost cea mai grea și cea mai săngeroasă. Iarăși au precedat atacurile numeroase de infanterie o pregătire uriașă de artilerie prin mai multe ore, mai ales contra capului de pod dela **Görz**, care, așa se pare, trebuia luat cu orice preț, acțiunea tunurilor italiene și-a ajuns culmea. La orele opt dimineața a început focal din toate calibrele; pe la amiaz focal dușman s'a întezit mai ales împotriva lui **Mte. Sabotino**

\* Încheiat în 3 Noembrie 1915.

și a coastei lui Podgora la o violență, care ca durată și ca istravă de muniție din tunurile cele mai grele a întrecut atât focul zilelor precedente ale acestei lupte, cât și focul zilelor grele din Iunie. După o pregătire de șase ore prin un astfel de foc de artilerie, dușmanul a pornit la atac contra lui Mte Sabotino și a coastei lui Podgora. Contra lui Sabotino au atacat cinci până la șase batalioane, cărora li urmară rezerve puternice. Însă numai la aripa sudică a acestui segment a putut dușmanul să pătrundă până la tranșeele noastre, sfărmate cu desăvârșire, și imediat a și fost respins. Puterile principale fură silite prin foc nimicitor de artilerie, de infanterie și de mitraliere de a se retrage în fugă în pozițiile de unde au pornit la atac. Nici rezervele nouă n'au mai fost în stare să facă ca să sporească atacul. Pe Podgora a intrat infanterie puternică dușmană în unele segmente din tranșee nimicite, s'a suit chiar pe unele puncte până la linia creastei, de unde se vede Görz aproape de tot. Atunci un contra-atac, executat strălucit cu asalt al regimentului de miliție teritorială dalmatină Nr. 23, a recăstigat toate pozițiile noastre. Câmpul înaintea dealurilor Mte Sabotino și Podgora este acoperit cu leșuri dușmane. Un atac italian îndreptat contra segmentului Pevma a eșuat deja în focul concentric al bateriilor noastre. — Contra platoului Doberdo au fost întreprinse la 3 ore după amiază tot atacuri mai tari de infanterie, după ce și aceea focul de artilerie s'a urcat la vehemența cea mai mare. Primul atac contra Mtelui S. Michele s'a prăbușit, al doilea fu respins de regimentul Nr. 43 de infanterie din Banat cu pierderi deosebit de grele pentru dușman. Tot așa au fost respinse săngerose înaintări repetate de lângă San Martino și din segmentul învecinat până la Mtele dei sei Busi, unde s'a escelat regimentul de miliție teritorială din Graz prin un contra-atac strălucit contra dușmanului, care a fost intrat pe unele puncte. Mai spre sud au încercat numai puteri mai slabe italiene să înainteze. Numai în ost dela Vermeigliano a ajuns un batalion până la barajele noastre; a fost alungat în fugă prin focul nostru. Încercările de atac lângă Selz și în ost dela Mandria au fost năbușite deja în focul tunurilor noastre. — Înaintea capului de pod dela Tolmein și în segmentul din nord de acolo până la muntele Krn activitatea de atac n'a încetat în tot decursul luptii. Apărătorii lui Mrzli Vrh au trebuit să respingă ieri două înaintări dușmane. Foarte vehementă este lupta de mai multe zile pentru pozițiile noastre de pe coastele din sudostul muntelui acestuia; și ele au rămas firm în posesiunea noastră. Tot așa au eșuat atacurile repetate neconținut contra capului de pod. — În segmentul Plava infanteria dușmană n'a arătat o activitate mai mare. A fost reținută de artileria noastră. Numai lângă Zagora s'a desvoltat o luptă înfocată pentru un segment înaintat de tranșeu, care a trebuit să fi recucerit de noi.

30. Pe frontul lui Isonzo, în segmentul din nord dela capul podului dela Görz, ziua de ieri a decurs ceva mai liniștită; numai garnizoana capului de pod dela Tolmein a avut să respingă un atac mai puternic. Înaintea lui Görz, focul artileriei dușmane a durat cu cea mai mare violență până în sară. Încercări de atac ale Italianilor asupra lui Mte Sabotino și asupra pozițiilor noastre în vest dela Pevma fură respinse. Și pe înălțimea dela Podgora, după lupte crâncene cu baioneta, tranșeele noastre au rămas toate în mâna apărătorilor. — Din armata a 3-a italiană luptă împotriva platoului dela Doberdo deja părți din puterile ținute ca rezervă. Aceasta însă nu poate schimba nicicum situația. Unde atacurile dușmane n'au fost zădărnice deja prin focul artileriei, s'au prăbușit

dinaintea zidului puternic al infanteriei noastre. — Pe frontul Dolomiților, dușmanul a luat cu puteri de zece ori mai mari poziția noastră înaintată de pe Col di Lana. Atacuri dușmane în ținutul lui Tonale fură respinse în mod săngeros.

31. Și ieri au repetat Italianii atacurile lor contra acelor puncte din capurile de pod de lângă Tolmein și Görz, pentru cari a fost dusă lupta deja de mai multe ori, și contra mai multor puncte din platoul Doberdo. Astfel s'au desvoltat lupte crâncene cu baioneta, cari au durat în mai multe locuri și noaptea și cari s'au încheiat cu faptul, că trupele noastre mențin pozițiile lor. — Pe frontul tirolez am respins iarăși săngerose atacuri dușmane din segmentul Tonale. În câmpul situat înaintea pozițiilor noastre de pe Col di Lana a decurs ziua liniștită; ca peste tot locul, pozițiunea principală este și aceea firm în mâinile noastre.

Precum putem constata din comunicatul oficios de azi lupta de pe Isonzo durează înainte. După prima fază a acestei lupte gigantice armata a 3-a italiană, care ataca pe aripa sudică, mai dispunea de două corpuri de armată ca rezervă. Aceste puteri reținute au fost acuma angajate. Și artileria dușmană, care este înzăstrată cu multă muniție este încă în stare de a continua focul tot încă cu vehemență mare. Așa bună oară s'au numărat ieri numai pe Mtele Sabotino peste 2000 de granate grele. Peste tot, atacurile cele vehemente au fost îndreptate, cum să poate cunoaște din descrierea evenimentelor din 28, contra capului de pod dela Görz. Spiritul și îndârjirea trupelor noastre de acolo nu pot fi destul recunoscute. Fără oboseală au suferit focul de artilerie, prin unsprezece zile. Cu nerăbdare au așteptat momentul când s'au putut ciocni cu infanteria italiană. Mai ales bravele regimente dalmatine de miliție teritorială Nr. 23 și 37 și părți ale regimentului 30 de infanterie s'au menținut pe punctele cele mai disputate, pe Mtele Sabotino și pe dealul Podgorei, până ce au putut să se arunce cu „urrah“ pe dușman și până ce l'au respins. Aicea ea și peste tot locul infanteria noastră este sprijinită în modul cel mai eficace prin activitatea tunurilor neobosiți și a trupelor tehnice cari operează în linia cea mai înaintată. Astfel au eșuat ieri mai multe atacuri îndreptate contra capului de pod de lângă Görz prin focul nostru de artilerie. În fața segmentului Pevma dușmanul s'a retras în fuga mare. Pe dealul Podgorei s'au fost menținut încă detașamente mai slabe italiene în unele tranșee și au fost în stare să arunce bombe cu gaz; ele fură nimicite prin granate de mână. — Și în segmentul nordic al platoului Doberdo între Peteano și Mtele San Michele s'a oprit deja ieri după amiază un atac prin focul concentric al tunurilor noastre. După aceea n'a mai atacat dușmanul în decursul zilei, a bombardat însă foarte vehement din toate calibrele. Într'un atac a reușit dușmanul noaptea de a cuceri o bucată mică din tranșeu, ea totdeauna fu seos el îndată din el. În regiunea San Martino au rămas mai multe tranșee în posesiunea Italianilor. Noaptea trecută a recăstigat un contra-atac întreprins de regimentul ungar 39 de infanterie și batalionul 24 de vânători toată pozițiunea. Și segmentul învecinat până la Mtele dei sei Busi a fost iarăși terenul unor lupte înfocate; aicea s'au frânt atacurile contrare de zidul neclintit al regimentelor 3 și 26 de miliție teritorială din Stiria. — Detașamente italiene, cari au înaintat în basinal din ost dela Vermeigliano, fură silite prin focul nostru să fugă. Tot așa a imprăștiat artileria noastră adunări

dușmane de pe La Rocca și din sappele dela Mandria. — În segmentul Plava infanteria italiană a rămas liniștită — afară de o încercare neizbutită de a trece peste Ajba. Și în fața capului de pod de lângă Tolmein dușmanul s'a mărginit la foc de artilerie după ce a atacat înzădar Sv. Maria. — În segmentul Krnului a căzut multă zăpadă și domnește deci liniște.

1. Asaltul al treilea italian început în 18 Octomvre, continuat în 28 cu trupe proaspete îndreptat contra frontului nostru din Litoral începe a slăbi. Ieri a înaintat dușmanul încă spre marginea nordică a platoului Doberdo cu puteri tari, pe unele locuri mai slabe, însă fără rezultat; atacul lui însă nu mai este general. Chiar dacă lupta mai începe odată: ofensiva anunțată de conducerea armatei italiene cu cuvinte mari, întreprinsă pe frontul principal cu cel puțin 25 de divizii de infanterie s'a frânt de zidul neclintit al trupelor noastre, obicinuite a birui, lupta ce durează două săptămâni pe frontul de pe Isonzo este câștigată pentru armele noastre, frontul nostru de luptă a rămas neșchimbă.

Tot așa mențin firm în mâinile lor apărătorii din Tirol și Carintia pozițiunile lor apărate eroic de la începutul războiului.

Prin aceste succese a dovedit iarăși puterea noastră armată, că toate aspirațiile fostului nostru aliat la frontiera sudvestică sunt deserte, deși a crezut el că are să aibă lucru ușor, atacându-ne din spate.

În luptele din jumătatea a doua a lui Octomvre a pierdut dușmanul cel puțin 150.000 de oameni.

\*

După comunicatul de azi oficios, lupta de două săptămâni de pe Isonzo s'a terminat cu prăbușirea atacului general dușman și cu menținerea deplină a frontului de apărare prin trupele noastre neclintite. Acest sfârșit victorios pentru armele noastre, firește, nu s'a întâmplat subit, căci deciziunea în lupte pentru poziții tari se face numai înecut cu înecut. Precum rezultă din acest comunicat, trebuie să se socotească cu încredința în lupte; de o adevărată ofensivă italiană însă nu poată fi vorba, în timpul proxim. Lipsese soldați cari să se angajeze la atac, și lipsese cantitățile de muniție trebuitoare pentru pregătirea cu artileria. — Pentru atacul general respins de pe frontul lui Isonzo, a fost angajată puterea principală a armatei italiene. Între vârful lui Krn și mare fură constatate nouă corpuri de armată dușmane cu cel puțin 24 divizii de infanterie și cu 2 grupuri de alpini. Aceste puteri, cari aparțin, precum se știe, armatei a treia ce atacă platoul lui Doberdo (generalul-locotenent ducele de Aosta), și armatei a doua învecinată la nord (generalul-locotenent Frugoni), trebuie că aveau înainte de luptă aproape la 320.000 puști, 1300 tunuri de câmp și de munte, și 180 tunuri grele. Pe frontul carintian stau puteri dușmane relativ mai slabe, pe frontul tirolez patru corpuri de armată cu cel puțin unsprezece divizii de infanterie, cari pot fi socotite la unloc cu 170.000 puști, 700 tunuri ușoare și 100 grele. Aceste cifre, precum și pierderile de oameni, cari se socotesc cam la 150.000, vădese îndeajuns mărimea puterii angajate și a înfrângerii suferite. — Dacă comunicatul oficios nu pomeniște nimica de prizonieri, aceasta se explică prin faptul, că trupele noastre nu află prilej de a face prizonieri, în luptele crâncene de apărare. Totuși au căzut în mâinile noastre în timpul din 21 până 29 Octomvre 67 oficeri și 3200 de soldați; tot așa am capturat unsprezece mitraliere. — În cele din urmă două zile ale lui Octomvre s'au mai dat lupte foarte crâncene în mai multe puncte ale frontului lui Isonzo. Pe Krn a încercat dușmanul de mai multe ori, de a înainta din adăposturile sale, fu

însă respins în totdeauna. Aceiași soartă avură atacuri repetate contra unelor segmente ale capului de pod dela Tolmein. Segmentul dela Auzza până la Mte Santo a stat ieri după amiaz sub foc puternic de artilerie. Seara, infanteria dușmană a atacat, zădarnic, pozițiile noastre de lângă Zagora. Mtele Sabotino nu mai fu atacat în zilele din urmă, în schimb încercară Italienii, de a pune mâna pe capul podului dela Görz, prin înaintări noi contra liniilor noastre dela Pevma și de pe Podgora, însă nici acuma n'au isbutit. Dacă, ici colo, au pătruns în vre un tranșeu, n'au putut rămânea în el lung timp, mulțămită baionetelor noastre și granatelor noastre de mână. Segmentul din nord al platoului dela Doberdo a stat neconținut sub focul artileriei grele. Deja alaltăieri s'a putut observa înaintarea a puteri mari italiene peste Sagrado și dirijarea lor către Sdraussina. În noaptea următoare s'au desvoltat luptele crâncene cu baioneta, pe coasta nordică a lui Mte San Michele. Ieri după amiaz s'a pornit aici un atac de tot puternic, însoțit de foc concentric de artilerie. Vitezele regimente de infanterie honvedă Nr. 3 și 4 nu s'au clătinaț nici un moment, și-l respinseră pe dușman cu pierderi sângeroase. Și împotriva segmentului din sudul lui Mte San Michele au încercat Italienii mai multe înaintări, cari însă nu mai erau viguroase și se prăbușiră în focul nostru. — Pe frontul carintian nus'au desvoltat bătălii luptemai mari, în decursul luptei dela Isonzo. — În Tirol, segmentul dela Buchenstein, stă neconținut sub foc greu. Pe muntele Col di Lana, dușmanul s'a ietărit în tranșee, câțiva pași dela poziția noastră principală.

\*

2. Ieri lupta a fost iarăși vehementă în Goriția. Pe partea Italienilor au apărut mai multe brigăzi de infanterie aduse de pe frontul tirolez și carintian. Întrebuințând aceste întăriri, dușmanul înceacă să intre cu ori-ce preț în Görz. Atacurile sale de ieri s'au îndreptat atât contra capului de pod de lângă Görz cât și contra segmentului Plava și contra amânduror coastelor Muntelui San Michele. Cu pierderi și mai grele decât până acuma au fost respinși Italienii peste tot locul. Pe dealul Podgorei lupta pentru unele segmente din tranșeele noastre încă nu este încheiată.

În ținutul Goriției află meru loc lupte înverșunate. Dupăce atacul general îndreptat contra întregului nostru front al Litoralului s'a prăbușit cu cele mai grele pierderi pentru Italieni, înceacă ei să adune toate forțele disponibile la o lovitură desperată în acel loc, unde ar putea să li suradă un succes local, care ar putea să fie legat de mult doritul oraș al Goriției. Acestui țel au servit toate sfortările zilei de ieri. Pentru trupele noastre brave, ale căror isprăvi în cele două săptămâni trecute au întrecut tot ce s'a făcut până acuma, a fost o zi de onoare deosebită. Căci trebuiau doară să se apere de asaltul unor trupe proaspete aduse de pe alte fronturi. Împotriva capului de pod dela Görz a angajat dușmanul cel puțin două brigăzi nouă, cari statuseră înainte pe frontul Dolomiților. Mtele Sabotino fu atacat de două ori, Oslavița odată, poziția din vest dela Pevma de patru ori; toate atacurile au fost zădărnice. — Foarte puternice înaintări s'au îndreptat și împotriva înălțimilor dela Podgora, unde dușmanul, ca în alte rânduri, reușise să intre în unele tranșee, pe cari însă a trebuit iarăși să le părăsiască, în urma unor contraatacuri nocturne. Ca de obicei, atacurile dușmane fură introduse prin foc concentric de artilerie; totodată s'a îndreptat și un violent foc contra spațiilor dinapoia frontului nostru și contra părții vestice a lui Görz. — Atacuri puternice contra ținutului dela Plava și

contra părții nordice a platoului dela Doberdo aveau să sprijinească lovitura principală. Lângă Plava, artileria noastră ținu pe loc atacul dușman, cu focul ei nimicitor. La Zagora s'au desvoltat lupte cu baioneta cari durează înainte. — Pe partea nordică a segmentului dela Doberdo, un atac al mai multor batalioane s'a îndreptat contra lui San Michele; regimentul de infanterie de hônezi Nr. 1 l-a respins în mod sângeros. Contra spațiului dela San Martino au pornit unei regimente de infanterie italiene, aicea s'a născut o încăierare în tranșeele noastre. Câți din dușmani s'au putat scăpa, au apucat-o la fugă. Pozițiile ni-au rămas ferm în mâinile noastre.

3. Italienii au continuat fără pauză eforturile lor îndreptate contra lui Görz pe frontul dela Plava până inclusive la segmentul nordic al platoului Doberdo. Jeri au atacat iarăși puteri foarte tari; ele fură respinse peste tot locul. În luptele aceste au pierdut mai multe regimente italiene jumătatea din soldații lor. Azi după miază noapte a aruncat un aeroplan mai multe bombe asupra orașului Görz. — Pe celelalte părți ale frontului din sudvest nu s'au întâmplat evenimente mai însemnate.

de Höfer, FML.

## Campania din Balcan.\*

Două fenomene ce însoțesc pas de pas zdrobirea Sârbiei, intră pe planul întâiu, în săptămâna din urmă: Stabilirea legăturii tactice între aripele puterilor bulgare și germane-austro-ungare; apoi liberarea Dunării ca drum naval peste Bulgaria la Constantinopol. În legătură cu aceste evenimente importante se pregătește și lupta decisivă pentru stăpânirea drumului al doile spre orient, calea ferată din valea Moravei peste Niș (Piro—Sofia).

Pecând armatele germane-austro-ungare i-au respins pe Sârbi după lupte crâncene peste linia Vișegrad—Čačak—Bagrdan—Despotovac, au reușit Bulgarii nu numai de a cuceri cele trei puncte întărite Zajecar, Knjaževac și Piro, ci de a-l respinge pe Sârbi chiar peste despărțirea apelor dintre Morava sudică și Timoc; frontul bulgar se întinde momentan în acest segment cam la jumătatea drumului dintre Morava și granița bulgară dela Boljevac peste Slatina cătră Vlasotince (în ost dela Leskovac); aripa stângă bulgară, după cucerirea sângeroasă a pasului dela Kačanik, stăpânește dela Vranje pe râu în sus toată valea Moravei sudice.

Situația armatei sârbești începe să fie critică detot. Sub comanda supremă a principelui moștenitor (șef al statului major e colonelul Pavlović, căruia îi sânt atașați câte un oficer francez, englez și rus) armata întâia (generalul Mišic) luptă în fața aripei drepte și a centrului armatei v. Kövess; mai departe spre ost, armata sârbească a doua (generalul Bojović) s'a retras dinaintea armatelor aliate ale lui v. Kövess și v. Gallwitz; după puterea ei de rezistență și întinderea frontului ei samănă

să fie cea mai puternică; în ostul Moravei a încercat armata a 3-a (generalul Stepanović) în segmentul Njegotin—Piro și în spre sud armata a 4-a (generalul Jurišić-Sturm) să împiedece înaintarea Bulgarilor. În special aripa sudică a trupelor de sub comanda generalului Sturm fu respinsă cu toată rezistența ei îndărjită întâiu din Ovče Polje (peste Kumanova și Ūsküb), săptămâna trecută însă și peste pasul Kačanik și valea superioară a Moravei sudice, astfel că scutește acuma numai dealurile ultime ale lui Kosovo Polje (Priština). O urmare a respingerii aripei drepte a armatei sârbești a patra e despărțirea completă a mai multor brigăzi sârbești (generalul Božović), cari vor căuta să se atașeze trupelor ententei pe malul sudic al Vardarului.

Dacă considerăm mai deaproape situația frontului nordic și ostic, atunci e permisă concluzia, că Sârbii se feresc în orice caz de o luptă mare hotărâtoare.

Or de pot influența mișcările de revoltare din Albania nordostică situațiunea Sârbilor, nu să știe încă. Prada de tunuri, puști și muniție, căzută în mâna aliaților până acuma, împreună cu pierderea unicului arsenal din Kragujevac și imposibilitatea de a-și procura mijloacele de războiu din străinătate, face să ne întrebăm: De câte provizii de arme, munițiune și material pot să dispue Sârbii, pentru a continua lupta lor grandioasă pentru a câștiga timp pe teritoriul lor ca până acuma? Și dacă nu este nici o îndoială, că provizii însemnate au fost transportate în Sârbia timp de nouă luni, totuși greutatea este mare de a le împărți și transporta ușor. Dacă greutatea de a-și procura munițiune îi silește pe Sârbi, să evite o hotărâre și să câștige timp pentru retragerea lor, pe de altă parte chestiunea aprovizionării îi constrânge pe Sârbi să rămâie mai bine în Sârbia la oalele lor deși sărăcăcioase decât să treacă în Muntenegru unde 300.000 de muncători mai mulți ar însemna o catastrofă. Una din aceste două chestiuni va influența hotărârile Sârbilor în scurt timp și putem intelege cu ce nerăbdare așteaptă ei ajutorul quadruplei-entente.

Întreprinderea dinspre Salonic însă a avut până acuma numai un rezultat slab. Faptul, că s'a început această operațiune prea târziu, nu să poate tăgădui. Și faptul, că au reușit Bulgarii să respingă aripa sudică a Sârbilor peste Kačanik și că au intrat la Veles și Strumica între Sârbi și trupele ententei face, că o „încercare de scăpare“ dinspre Salonic remâne în orice caz o acțiune secundară. Să nu uităm, că intențiunea ententei a fost de a-i scupa pe Sârbi de nimicire. Schimbări ale intențiunii acesteia, b. o. de a intra cu o armată puternică între Niș și Constantinopol pentru a pedepsi pe Bulgari și pentru a-i câștiga încă pe Neutrali, ar fi și ele întârziate dacă operațiunile noastre progresează în grabă. Era de așteptat că

\* Încheiat în 3 Noemvre 1915.



Bulgarii nu vor privi bombardarea Varnei prin flota rusască decât ca o violare a drepturilor internaționale fiind Varna un port nefortificat. Succesul acestei fapte a fost pentru Ruși greu rescumpărat prin pierderea a două vapoare de răboiu.

Oficios se comunică:

### 28 Octomvre.

Trupele i. și r. cari înaintează în ost dela Vișegrad, l-au respins pe dușman peste frontieră pe amândouă lăturile **Karaulei Balvan**. Două contraatacuri esecutate din flanc ale unei brigăzi montenegrine fură respinse. — Aripa dreaptă a armatei generalului v. Kövess, compusă din puteri austro-ungare a trecut peste Kolubara în front lat. Germanii au urcat pe creasta munților din nord dela Rudnik. În ost de acolo înaintează colone austro-ungare pe amândouă părțile șoselei Topola—Kragujevac. — Armata generalului v. Gallwitz a câștigat terenul din ost dela stațiunea căii ferate **Lapovo** și l-a alungat pe dușman în lupte grele din dealurile din sud dela **Svilajnac**. — Prima armată bulgară a cucerit **Zaječar** și **Knjaževac** și luptă cu succes pe dealurile de pe malul stâng al Timocului. În **Knjaževac** s'au găsit 4 tunuri și 6 cară cu munițiune.

de Höfer, FML.

Armatele generalilor v. Kövess și v. Gallwitz progesează mai departe. — Armata generalului v. Gallwitz a prins dela 23 Octomvre 2033 de oameni și a capturat mai multe mitraliere. — Armata generalului Bojadjeff a luat **Zaječar**. În nord dela **Knjaževac** fu trecut Timocul în front lat. **Knjaževac** se află în mâna bulgară. Mai multe tunuri fură capturate. Dealul **Drenova Glava**, 25 kilometri în nordvest dela **Pirot**, este ocupat.

Conducerea supremă a armatei.

### 29 Octomvre.

Batalioanele montenegrine ce s'au arătat în sudost dela Vișegrad fură bătute la **Drinsko** și la **Suha gora**. — Diviziile germane ale armatei generalului von Kövess au pătruns în regiunea dela **Rudnik**. Puteri austro-ungare ale acestei armate au traversat în atac adâncăturile puțin practicabile prin ploaia continuă, a **Raței** superioare, il scoaseră pe dușman în lupte crâncene de pe înălțimea dela **Ćumičko** și luară cu asalt biserica și satul **Ćumić**. — Armata generalului v. Gallwitz a trecut în spațiul dela **Lapovo** peste **Lepenica** și a făcute progrese în sudost dela **Svilajnac**. — Armata primă bulgară a cucerit **Pirotul**; dușmanul a început a se retrage pe tot frontul.

de Höfer, FML.

Lângă **Drinsko** (în sud dela Vișegrad) fu aruncat dușmanul, în ost de aici e respins peste frontieră. — În vestul Moravei am ajuns linia generală **Slavkovića—Rudnik—Ćumić—Batočina**. În sudost dela **Svilajnac** fură luate cu asalt pozițiile dușmane de amândouă laturile **Rešavei**. Peste 1300 prizonieri căzură în mâna noastră. — Pe frontul armatei generalului Bojadjeff dușmanul e în retragere. Armata urmărește.

Conducerea supremă a armatei.

### 30 Octomvre.

Curățirea ținutului dela Vișegrad continuă cu succes. — Armata generalului v. Kövess l-a aruncat pe dușman de amândouă laturile lui **Rudnik**, spre **Grn. Milanovac**. Pe platoul dela **Ćumić** — cale de o zi dela **Kragujevac** — dușmanul a mai opus rezistență foarte îndârjită. Trupele noastre stau în luptă violentă. — În sudvest dela **Lapovo**, batalioane germane atacă în înălțimea **Strazevicei**. — În partea nordostică a Serbiei dușmanul e pretutindeni în retragere. — Bulgarii urmăresc dinspre **Timoc**. În sudost dela **Knjaževac** au pătruns în pozițiile sârbești dela **Tresibaba Planina**.

de Höfer, FML.

Armatele generalilor v. Kövess și v. Gallwitz au luat cu asalt poziții dușmane, au prins peste 1000 Sârbi, au capturat două tunuri și o mitralieră și înaintează mereu. — Armata generalului Bojadjeff continuă urmărirea.

Conducerea supremă a armatei.

### 31 Octomvre.

În ost dela Vișegrad au înaintat detașamentele noastre pe teren sârbesc. — Colonele generalului v. Kövess, cari înaintează în sud dela **Valjevo**, au respins lângă **Ražana** cavaleria dușmană. Drept în nordvest dela **Grn. Milanovac** au luat trupe austro-ungare cu asalt mai multe pozițiuni dușmane fortificate puternic, cu care prilej am capturat 4 tunuri și 3 cară de muniție. **Batalionul de glotași Nr. 46**, care să întregeste din ținutul lui **Eger**, are parte glorioasă la aceste succese. Tot în același timp s'au apropiat în luptă puteri germane armate dinspre nord și nordost spre **Grn. Milanovac** și au intrat în acest oraș. Și atacl trupelor noastre în segmentul din nordvest dela **Kragujevac** câștigă peste tot locul la spațiu. — Dealul **Strazevicei**, ce se înalță în sudvest dela **Lapovo**, este în posesiune germană. — Bulgarii au înaintat peste tot locul spre vest, persecutându-l pe dușman. Lângă **Slatina**, în vest dela **Knjaževac**, dușmanul a rezistat încă alaltăieri; știri mai noue lipsesc. O colonă bulgară trimisă dinspre **Pirot** se apropie de **Vlasotince**.

de Höfer, FML.

Trupele germane ale generalului v. Kövess au luat **Grn. Milanovac** cu asalt. În nordost de acolo, dușmanul fu scos dealungul șoselei **Satornja—Kragujevac** din pozițiunile sale din sudul **Srebrnicei**. — Armata generalului v. Gallwitz a respins pe dușman mai departe pe amândouă malurile **Moravei**. Am prins 600 de oameni. — Dela armata generalului Bojadjeff n'au sosit încă știri.

Conducerea supremă a armatei.

### 1 Noemvre.

În segmentul din vestul **Moravei** mari, puterile armate aliate au ajuns luptându-se pe unele locuri greu cu ariergardele lor, dealurile din sud și sudost dela **Grn. Milanovac** și **Kragujevac**. Între orele 7 și 8 înainte de amiază a fost arborat pe arsenalul și casarma din **Kragujevac** steagul austro-ungar și scurt timp după aceea steagul german. — În unghiul dintre râurile **Morava** și **Rešava** au luat trupe germane după lupte vehemente dealul dominant **Trivunovo b.** — Puteri bulgare au luat în luptă dealungul șoselei ce duce spre **Paraćin** dealurile din vest dela **Planinica** și în valea **Nišavei** dealurile din vest dela **Bela Palanka**. -- Prada totală a trupelor germane și austro-ungare sub comanda generalului v. Kövess

3. Nu s'a întâmplat nimic însemnat. — Lângă pârâul Souchez (în nordost dela locul Souchez) fu părăsit de noi, după planul nostru, noaptea un segment din tranșeul nostru înaintat și primejduit prin încușurare, lat de cam 100 de metri. În ost dela Peronne un aeroplan englez a trebuit să aterizeze în focul infanteriei noastre; conducătorul (un oficer) fu prins.

Conducerea supremă a armatei.

## Politica săptămânii.

Înzădar caută lumea în țările ce ni sunt dușmane, să ascundă înfrângerile suferite sau să facă din ele numai episoade trecătoare. Cele mai bune dovezi, că aceste tăgăduieli au numai scopul de a molemi publicul și că politicienii și militarii știu prea bine, cum stau lucrurile în realitate, cele mai bune dovezi, zic, sunt schimbările de guvern. Ministrul de externe francez și rus au dispărut de pe arena politică, — Delcassé și Sasonow nu mai sunt. Delcassé s'a retras el singur, sub cuvânt că e contrar al expediției din Balcani, un simplu pretext, care avea să-i serviască pentru o abandona o cauză, al cărei eșec neapărat îl prevedea. Sasonow, Rusul, samănă că n'a plecat de bună voie, ci fiindcă i se putea imputa, că s'a greșit în judecarea stărilor de pe Balcan, poate și fiindcă lumea voia să scape de el. Ni putem închipui, că fața lui Sasonow îi devenise țarului demult neplăcută. Acest ministru, care la început, cu toate dispozițiile sale panslaviste, nu doria războiul, la poronca marelui duce Nikolaj Nikolajewitsch s'a prefăcut într'un făcător de rele, care a contribuit și el, pentru a-l împinge în războiu pe țarul pașnic. Pecând Delcassé se aruncase de mulți ani cu sânge rece și cu îndârjire în brațele revanșei, Sasonow a devenit abia un războinic, a jucat însă acest rol cu toate dibăciile sale, cu tot șiretlicul, cu toată prefăcătoră sa și darul frazelor mari. Că Sasonow nu e omul potrivit să facă iarăși pace, după ce a călcat-o, se înțelege dela sine; ce-i drept, din plecarea sa nu putem concluda, că vine pacea, însă atâta putem spune, că dacă Rusia ar avea dor de pace, demisia lui Sasonow s'ar potrivi cu aceste dispoziții și că ar ușora terminarea războiului.

La fel putem judeca și despre schimbările din Franța. Briand care e chemat ca ministru-președinte și care mai ținuse locul acesta, e cunoscut demult prin arta sa de a vorbi și de a convinge. Acest om neîntrecut de dibace, care și-a început cariera în adunările socialiștilor și apoi a devenit o putere de căpetenie a moderaților, acuma a mai chemat în jurul său pe cei mai bătrâni patru oameni, pe cari i-a putut găsi pînă la politicienii renumiți, nu pentru ca să asculte de sfatul lor, ci pentru a se scuti la orice caz cu autoritatea lor. O parte a pressei, e nemulțumită

cu noul ministeriu, însă trebuie să așteptăm ce va spune camera. Afară de aceea, Briand a mai avut ideea bună, de a-și atașa pe fostul ambasador din Berlin Jules Cambon, și cei doi Cambon se consideră drept cei mai buni diplomați ai Franței. Dacă mai adaogăm, că pînă la cei patru bătrâni se află și Freycinet cu vârsta sa de 87 de ani, care la timpul său avusese reputația unui ministru de externe cu vederi largi căruia toate mijloacele i-au fost bune și care a știut să ție relații bune cu Germania, pelângă el și bătrânul agitator Denys Cochin, un favorit al monarchiștilor, atunci vedem, că guvernul e compus cu multă dibăcie, și acest guvern, dacă nu-i rămâne alta de făcut, e capabil să ia o hotărâre cuminte. Un diplomat nu așa de mare e noul sfătuitor al lui Goremykin, care e chemat să conducă politica externă a Rusiei, și anume fostul ambasador din Viena, domnul Schebeko, și nici nu s'a dovedit ca un bun cunoscător al Austro-Ungariei. Însă totuși știe despre monarchia noastră mai mult, decât toți ceilalți politicienii ruși, cari n'au ieșit niciodată din sfera panslavistă și a vanității rusești, sau cel puțin au stat sub influența seducătoare dar falsă a descrierilor ce le-au dat despre monarchia noastră înșălătorii francezi și încăpăținații englezi. Așadară ceva s'a îndreptat totuși situația. Ce-i drept, sunt mulți de aceea în Rusia, cari nu-s mulțumiți cu noul guvern, și mai ales cu faptul, că noul ministru de interne Chwostow capătă o poziție dominantă, căci el să fie omul ce nu știe să glumiască și nu se lasă speriat de cuvântările lungi din Dumă,

Ministeriul italian va fi poate și el schimbat și Salandra și Sonnino au meritat-o deja de o sută de ori, ca să fie depărtați. S'a comunicat nu de mult, că Giolitti, care ca contrar al războiului a fost tratat la timpul său foarte rău, a fost primit de rege în audiență și s'au iscat astfel fel și fel de zvonuri. Mai ales s'a lătit vestea, că între Austro-Ungaria și Italia va fi încheiată o pace separată pe baza unor concesiuni făcute de noi Italiei. Nu s'ar găsi în toată monarchia nici un singur om, care nu s'ar indigna, când ar auzi de concesiuni față de Italia. Cum?! Noi să dăm aliatului perfid o respătă din țara noastră strămoșască, după ce soldații noștri au respins prin cinci luni cu jertfe neobosite toate atacurile, cu pierderile cele mai șrașnice pentru apărători numai pentru că nu continuă încercările sale zădarnice? Noi, să-i ajutăm dușmanului, care numai știe ce să facă, pe spesele noastre, dintr'o perplexitate, în care a ajuns singur cu atitudinea sa criminală, noi să-i ajutăm ca să poată constata el, că ni-a ținvins și că comunicatele sale minciunoase au fost adevărate, așa încât la proximitate prilej potrivit aceia, cari au atățat războiul actual, accentuând succesul lor, să ni mai icie ceia ce n'au putut căpăta acuma? Noi trebuie să fi pierdut toată

mintea noastră, dacă am da mâna la o astfel de acțiune. Zvonul a fost fără îndoială foarte prost, însă o desmințire oficioasă n'a putut strica, și ea a fost dată încă Duminică trecută în cuvintele cele mai energice. Nu este exclus că chiar unii Italieni preacuminți au lătit zvonul, nădăruind poate că noi am face așa un negoț, și sperând că Englezii, Rușii și Francezii vor prețui mai sus pe Italieni, dacă există posibilitatea unei păci separate. Căci Italia nu este îndatorită să încheie pacea numai împreună cu Anglia, Franța și Rusia, numai Japonia s'a atașat înainte de câteva zile convențiunii acesteia făcute în Septembrie a anului trecut.

Pentru Japonezi acest obligământ n'are nici un pericol, căci ei nu pot câștiga dela Germania nimic, ne putând Germania amenința în nici un mod Japonia. Ei au putut iscăli în liniște tratatul și au făcut-o se vede pentru că n'au vrut să trimată ajutor militar la teatrele războiului european sau mesopotamian și au vrut să facă cel puțin ceva ce nu costă nimic; mai ales că au avut și o rugare către aliați și anume ajutorul lor ca să nu fie introdusă în China iarăși monarchia în locul republicii. Așa numita republică li place mai bine Japonezilor, căci cu cât durează mai mult, cu atâta slăbește mai mult China. Președintele Yanschikakai, care după oarecari ceremonii se va urca pe tronul împărătesc restaurat, a refuzat până acuma toate sfaturile. Totuși, dacă le repetă patru puteri, e ceva mai mult, decât dacă o face Japonia singură. Iată pentru ce a iscălit Japonia tratatul din Londra. Japonia, de altcum, poate să fie bucuruoasă, dacă războiul durează cât de mult. Rivalii săi se slăbesc, și afară de aceasta poate vinde Rusiei tunuri rele pentru bani grei. Japonezii și Americanii, în acest războiu european, fac cele mai bune afaceri.

## Cronică.

### Ziua morților sărbată pe câmpul de luptă de lângă Gorlice.

Pe câmpul de luptă de lângă Gorlice adăpat de sânge a aflat loc în 1 Noevre o serbare a zilei morților, care cu demnitatea ei simplă a făcut o impresie adâncă asupra tuturor participanților. Comanda militară î. și r. din Cracovia a ridicat pe aceste locuri de înșămătate istorică locașuri de odihnă pentru eroii căzuți, cari nu să pot închipui mai frumoase și mai demne. Pe dealul drept în nordul orașului Gorlice și pe cota 402 lângă Tarnów s'au înfiintat într'o pozițiune foarte frumoasă și într'un stil mobil și simplu două cimitere de eroi, cari sunt mult vizitate. La sărbare au asistat: Pentru comandantul suprem al armatei comandantul evartierului pressei de războiu generalul-major cav. de Hoen, co-

mandantul militar din Cracovia mareșal-locotenent v. Brandner, deputațiuni de ale regimentelor cari au luptat la Gorlice, mai departe multe rude de ale soldaților căzuți și un grup de prizonieri ruși. Generalul-major v. Hoen a ținut următoarea cuvântare:

„Alteța Sa i. și r. domnul mareșal de câmp arhiducele Friedrich, care m'a însărcinat cu reprezentanța comandai supreme a armatei la această sărbare, își aduce aminte cu inima adânc mișcată de toți eroii, cari au jertfit în acest războiu mondial viața lor pentru cauza sfântă; în nord începând dela Carpați până adânc în Wolhynia și Podolia, în sud la sentinela noastră dela Dunăre spre Balcan și la frontierele Italiei zac acești bravi, dormind somnul lor ultim, martori tăcuți însă elocvenți ai credinței pentru împărat, rege și patrie.

De această credință s'au frânt intențiunile perfide ale dușmanilor lacomi, cari au crezut, fiind superiori, că ne vor învinge ușor într'un asalt din toate părțile. Ca o stâncă în marea agitată, credința aceasta s'a menținut în asaltul infuriat, drept simbol al credinței nestrămutate, un bloc nedespărțit de puternicul imperiu german care n'a putut fi frânt nici prin schimbările sorții războiului. Drept este, că jertfele sunt mari și durerea despre pierderea atâtor scumpi este mare, însă totuși este balsam pentru rănilile noastre, făcute de acest războiu, conștiința mândră, că acești eroi și-au câștigat coroana gloriei și a mării eterne, căci ei au liberat patria de primejdia cea mai greu. oferind bunul lor cel mai scump, adică viața lor. Ei au putut închide ochii cu nădejdea firmă, că au murit înaintea lui Dumnezeu și a lumii ca retățeni credincioși, ca urmași vrednici ai cotelor eroice de pe timpurile prințului Eugen, generalului Laudon, arhiducelui Karl și mareșalului Radetzky.

Ei însă nu s'au jertfit nu mai pentru un singur moment. Credința, ce au dovedit-o cu moartea, îndatorește pe frații lor, pe copii și nepoți, de a conserva și păstra ceia ce aceștia au scutit cu trupul și viațelor. Ei trebuie să ni fie totdeauna o admoniere la armonie și la credință, mormintele lor trebuie să ni fie un indemn, care, în întreaga monarchie, în oarele de bucuria cea mai mare și de primejdia cea mai grea se trezește în inima fiecărui soldat credincios austriac și ungar, la auzul cuvintelor: „Doamne sfinte, întărește pe al nostru împărat!“

Și dacă serbăm acuma aicea ziua morților, pe acest câmp de luptă, memorabil pentru toate timpurile, în jurul nostru odihnesc eroii, cari au primit dela o soartă bună cel mai frumos dar în mâinile lor sleite, căci moartea lor este legată de cea mai mare victorie! Luni tritte, pline de lupte grele și jertfitoare, au mers înainte. De multe ori soarta a fost contrară aliaților. Însă chiar focul nesuccesului a întărit alianța și a strâns și mai tare legăturile dintre luptători, până ce s'au unit în voința firmă de a învinge. În voința aceasta au sosit corpuri germane, probate în luptă la acest loc, unde s'a spart frontul dușman, s'au întărit puterile trupelor noastre, cari au ținut pază bună pe

Dunajec prin toată iarna. O încercarea grea și așteptată, trebuia să respingă un dușman curajos și îndărjit din pozițiuni puternice făcute ca cetăți. Lupta grea a început și a durat cu infocare îndărjită până ce a resunat din bubuitul tunurilor din șueratul mitralierelor, din sgomolul luptei, cântecul „Heil Dir im Siegerkranz!“ de care aliații noștri credincioși să inspire în ore grele și frumoase, cu entuziasm, curaj și putere. Aceste două cântece, cântecul credinței și cântecul victoriei să răsunere mereu unite, când soldații aliați dau de dușman, aceste cântece nobile, în cari este încorporată pentru fiecare soldat persoana stăpânului său. La acest bun caree cel mai scump, la monarhii noștri, un ne putem gândi la un loc mai potrivit decât aicea, în jurul eroilor morți, cari s'au aruncat cu bucurie în inima lor încontra dușmanului: Majestatea Sa imp. și reg. apostolică Împăratul și Regele Franz Josef I să trăiască! Majestatea Sa Împăratul și Regele Wilhelm II hurra! Cuvinte scurte și puternice a rostit reprezentantul conducerii supreme germane colonelul-locotenent v. Hahnke, când a depus cununa sa. Mareșalul-locotenent v. Brandner a spus că este o datorie de onoare a comădei militare din Cracovia de a lua în seamă locașurile de odihnă ale eroilor căzuți. S'au mai depus coroane din partea ministeriului de războiu, a ministeriilor de apărare națională austriacă și ungară, a comădei militare din Cracovia și a mai multor corpuri de trupe.

### Știri din patrie.

Împăratul și regele Franz Ioseph a trimis un tren de hospital complet înzăstrat bogat cu material de bandajare și medicamente, însoțit de medici, și căutătoare de bolnavi spre Bulgaria. Trenul este deja pe drum.

În 3 Noemvre a aflat loc în Viena constituirea comitetului mare de ajutor pentru Bulgaria în prezența arhiduceului protector Franz Salvator. Ca președinte fu ales principele Franz von und zu Liechtenstein. Comitetul austriac de ajutor pentru Crucea Roșie Bulgară a primit deja jumătate de milion de coroane ca daruri voluntare.

Cu prilejul ordinului preainalt către armată și flotă din 29 Octomvre locuitorul din Dalmatia contele Attems a trimis generalului-colonel arhiducele Eugen o depeșă de felicitare, în care relevă că Dalmatinii sunt fericiți că stau sub comanda arhiduceului Eugen și că să vor menține nestrămunați fideli tradițiunilor moștenite dela strămoși, luptându-se îndărjit pentru împărat și patrie până la învingerea desăvârșită a dușmanului de moarte.

Generalul-colonel arhiducele Eugen a trimis următoarea depeșă ca răspuns:

„Mulțumita mea cea mai cordială pentru felicitările cu prilejul recunoașterii Majestății Sale exprimată în ordinul către armată și flotă pentru bravele mele trupe. Între eroii luptei a treia de pe Isonzo trebuie amin-

tiți în prima linie feciorii Dalmației. Ei au dovedit prin curajul lor esemplar din nou, că sunt între cei mai buni soldați ai miei. Rog Escelența Voastră, a publica aceasta în toată țara și de a mulțumi populațiunii Dalmației pentru credința către împărat și patrie, care este dovedită așa de strălucit de conaționalii lor din câmp.”

Cu prilejul zilei morților au fost pomeniți la locul lor de odihnă cu pietate arhiducele Franz Ferdinand și soția lui ducesa de Hohenberg, cari au murit într'un mod așa de tragic; nenumărate cununi au sosit în Artstetten, cari sunt o dovadă a venerațiunii, de care s'a bucurat arhiducele și soția sa.

La o călătorie de inspecțiune făcută de ministrul comun de finanțe, Dr. v. Körber în Bosnia ministrul a ținut în Mostar o orațiune în care accentuiază, ce fapte strălucite au isprăvit soldații din Bosnia în decursul războiului. Feciorii acestei țări, a spus ministrul, au împlinit, urmând chemării supremului stăpan de războiu, datoria lor în toată privința și au luat parte alături de celelalte popoare ale monarhiei cu bravura probată și cu curajul obicinuit la mai multe lupte glorioase, la cari ni-a silit dușmanul perfid. Asta nu se va nita nici odată. Aceste fapte însă nici nu pot fi micșorate prin faptul că câteva elemente s'au lăsat seduse de influințe străine și au comis fapte criminale contra credinței jurate. Ele vor cunoaște singure că drumul lor a fost greșit.

Primarul Dr. Weiskirchner a putut comunica zilele aceste că aprovizionarea Vienei cu cartofi este asigurată; sunt anunțate deja 6000 de vagoane, 2000 din Polonia rusască; o grijă mare pentru capitală a trecut astfel.

### Cronica evenimentelor din lume.

#### 28 Octomvre.

Bulgarii au cucerit cetățile Zajecar și Knjaževac și au luat cu asalt pozițiunea puternică Drenova glava, ce dominează Pirotul. — În Dedeagaci să fi început debarcarea trupelor franceze și engleze. (?) — Guvernul bulgar să fi protestat într'o notă foarte amicală la guvernul grecesc contra debarcării trupelor anglo-franceze din Salonic. O asemenea notă prepară și Turcia. — Ministrul englez Lord Landsdowne declară în casa lorzilor la o întrebare despre acțiunea din Balcan, că Sârbia probabil nu va putea rezista lung timp atacului unit al trupelor austro-ungare, germane și bulgare. Față de situațiunea actuală de pe Balcan aliații se vor amesteca deabia atunci în luptă, când vor fi sosit întăriri indestulătoare. Înainte de toate vor înecrea Englezii și Francezii de a împiedica trecerea puterilor centrale prin Bulgaria. Sârbia este deci abandonată de puterile înțelegerii, cari să ocupă numai cu înaintarea amenințătoare a puterilor centrale spre Turcia. — Știrile despre înaintarea victorioasă a armatelor puterilor centrale și a Bulgarilor în Sârbia, a cauzat în Albania, care suferă mult prin tirania Sâr-

bilor, a Muntenegrinilor și a lui Essad Pascha, o mișcare mare și au dat semnalul pentru începutul unei revolte contra tiranilor de azi. — Fostul comandant al cetății Kowno, generalul Grigoriew, fu osândit la 15 ani de arest greu, pentru că a predat cetatea dușmanului fără să se fi folosit de toate mijloacele de apărare. — Generalul Hamilton va fi tras înaintea unui tribunal de războiu din cauză organizării greșite a atacului din baia Suvla, care a fost — cum să spunem — cauza principală a eșecului întreprinderii dela Dardanele. — Vaporul englez transatlantic „Marquette“, care fu scufundat de un submarin german în apropierea băii Tsaghezi (Marea egee), a avut pe bord 1000 de soldați englezi, 12 medici, 20 căutători de bolnavi, 500 de măgari și o mare cantitate de muniție pentru Salonic. Din echipaj au putut fi scăpați numai 82 de oameni.

### 29 Octomvre.

Șeful statului major sârbesc, voevodul Putnik, și-a dat demisia; el să fi refuzat răspunderea pentru conducerea armatei sârbești, în vederea ajutorului nesuficient al ententei. După o știre londoneză, părți din armatele sârbești din Macedonia încep a se retrage la Albania și în Muntenegru. — În 27 Octomvre, o flotă rusă că a bombardat portul bulgar Varna. Două vapoare rusești de tipul lui „Tri Swjatitelja“ (13.000 t) fură scufundate prin granate sau torpile. Celelalte vapoare s'au retras, urmărite de submarine. Dauna militară e neînsemnată. — În 27 Octomvre a torpilat în partea vestică a Mării negre un submarin turcesc un vas de linie rusesc de tipul lui „Panteleimon“ (12.000 t) și l'a havariat considerabil. — În Ūsküb fu capturat de către armata bulgară mult material de războiu. Bulgarii au ocupat până în 24 Octomvre următoarele districte administrative din Macedonia: Ūsküb, Veles și Kočana, cu aproape 200.000 locuitori, districtul Kumanovo cu 100.000 și districtul Iŧtip cu 117.000 locuitori. — Regele Constantin al Greciei a plecat la Saloniki, spre a asista la sărbarea comemorativă a luării Saloniciului de Greci. — Comandamentul asupra trupelor britanice din Macedonia l'a primit generalul-locotenent Sir Bryan Mahon. — Rusia să fi concentrat la Reni și Ismaila în Basarabia (granița României) cam două corpuri de armată. — La ultimul bombardament aerian asupra Veneției, 11 persoane fură omorâte, 32 rănite. — Cu prilejul vizitei sale pe frontul francez, regele Angliei a adresat către armata franceză un ordin de zi, în termeni foarte în-suflețiți; Englezii sânt mândrii că luptă umăr la umăr cu soldații francezi, el nu se îndoiește, că armatele ententei vor duce la un sfârșit victorios acest războiu uriaș. — Lordul Cromer îndreaptă în casa lorzilor atacuri violente contra guvernului; el întreabă, ce măsuri are de gând să ia guvernul față de situația creiată prin succesele nefăgăduite ale puterilor centrale. Cruciatorul englez „Argyll“ (10.000 t) s'a pierdut la coasta ostică a Șotlandei. La ultimul atac al Zeppelinilor asupra Londrei au perit 300 Englezi.

### 30 Octomvre.

La un oficer italian căzut s'a găsit un ordin de armată al corpului 7 de armată, din care reiese ce în-sămăntate mare a atribuit conducerea armatei italiene luptelor din zilele ultime și cât de mare a trebuit să fi fost decepțiunea pentru ea în urma eșecului „ofensivei celei mari“. — În Italia s'a chemat la arme categoria a treia (neserviți) a anilor 1886 și 1887 pentru 6 Noemvre. Ministrul de războiu Zupelli a dezvoltat în consiliul de miniștri italian o descriere foarte favorabilă a situațiunii războiului; ultimele zile să fi avut rezultate foarte în-sămănnate(!) și Cadorna să se fi decis să continue acțiunea cea mare încă câteva zile până ce ținta dorită vă fi dobândită. Iarăși s'au dovedit neajunsuri mari la serviciul sanitar italian din cauza urcării enorme a numărului răniților din cele două ofensive din urmă; foarte mulți răniți ajung deja morți în orașele, cari să află chiar în apropierea nemijlocită a frontului; în Milan, Verona, Veneția și Turin numai este loc pentru atâția răniți, încât mulți trebuie transportați la Sicilia. — Dedeagă fu iarăși bombardat de flota ententei; la prima bombardare au luat parte și vapoare italiene. Bulgaria furnizează Greciei — un semn bun pentru relațiunile bune dintre aceste două state — cereale cu condiția că nu vor fi întrebuințate pentru trupele ententei. — Din Egipt s'au transportat trupe engleze și australiene la Salonic. — Cabinetul francez Viviani a demisionat. Președintele Poincaré a încredințat formarea cabinetului lui Briand. — Regele George al Angliei a căzut la vizitarea frontului francez de pe cal și a suferit contuziuni. — La o întrebare din casa deputaților engleză, or de află loc tractative neoficioase între persoane responsabile din Londra și Berlin în privința încheierii unei păci în scurt timp, a răspuns ministrul Lloyd George: Nici nu ne gândim la tractative de pace, afară în acord cu convențiunea din Septemvre 1914 (care hotărăște că Anglia, Franța și Rusia vor încheia numai o pace comună).

### 31 Octomvre.

În Austro-Ungaria se chiamă la arme pentru 16 Noemvre glotașii anilor 1875, 1876, 1877, 1891 și 1895. — În Italia să fi fost arestați opt membri ai comitetului de proviantare, pentru defraudări la furnisări pentru armată. — În noul minister francez, ministrul-președinte Briand a luat portofoliul afacerilor externe. Ministrul de războiu e generalul Gallieni, ministrul de marină e contra-admiralul Lacaze. — Pentru armata sârbească a fost întocmit un serviciu de proviantare prin Muntenegru, ultima legătură de etape dintre Niș și Monastir prin Novibazar să fi fost întreruptă. — Serviciul poștal din vest spre Bulgaria se va face peste Dunăre, cu începutul lui Noemvre. — Ambasadorii greci din Roma și Paris desmințesc, la însărcinarea ministrului-președinte gree Zaimis, toate știrile tendențioase iscodite în timpul din urmă, cari urmăresc scopul de a turbura raporturile bune

dintre Grecia și ententă. Ambasadorul grec din Paris Romanos a mai declarat cu acest prilej, că zvonurile, după cari trupele engleze și franceze debarcate la Salonic nu se află în singuranță deplină și că Grecia ar putea să fie îndemnată la un moment dat de a alunga aceste contingente, sânt absolut false. Guvernul grecesc s'a văzut nevoit, de a îndepărta din Atena niște agenți englezi, fiindcă binolele statului numai permitea să se suferă machinațiile lor. — Ambasadorul japonez din Londra a iscălit în 19 Octomvre un tractat, după care Japonia se alătură obligațiunii Franței, Angliei și Rusiei, de a nu încheia pace separată.

### 1 Noemvre.

În presa străină apar din timp în timp zvonuri tendențioase, după cari Austro-Ungaria ar avea de gând să-i cedeze Italiei, acum sau la încheierea mai târzie a păcii, părți din teritoriile monarhiei. Guvernul austro-ungar desmintește în modul cel mai categoric aceste zvonuri absurde. — În cursurile înființate de comandamentul italian pentru completarea ofițerilor și în cari aspiranții capătă evaluarea de ofițeri, după un timp minimal de pregătire, s'au primit până acuma 4750 de inși. Ca dovadă a pierderilor uriașe ce le-a suferit corpul ofițeresc în războiu, poate servi faptul, că avansarea la gradul de căpitan se poate ajunge cu vârsta de 22 până 23 de ani. Ofițerii de rezervă, cari la izbucnirea războiului erau sublocotenenți, astăzi în parte sânt numiți căpitani. În Veneția fură arestați șesezeci de voluntari ai Crucii roșii italieni, cari prădaseră niște răniți. — La cucerirea lui Köprülü trupele franceze, cari luptă acolo, să fi suferit pierderi mari. Despărțirea Macedoniei întregi de Sârbia este perfectă, cu înaintarea Bulgarilor. Monastir începând cu 30 Octomvre numai stă în nici o legătură cu Sârbia. — În Viddin asosit pentru prima dată dela începutul războiului mondial un vapor ungar pe Dunăre și anume vaporul „Berettyó“ din Orșova. Pe vapor se afla și ducele de Mecklenburg. — Lângă Dardanele artileria turcească a scufundat submarinul francez „Turquois“.

### 2 Noemvre.

Generalul Stepanović fu numit comandant suprem al armatei sârbești. În urma apariției bandelor număroase în împrejurimea lui Monastir, consideră Sârbii și acest oraș ca primejduit. Înaintea portului Kavala au apărut corăbii de transport engleze și franceze, fără îndoială pentru a încerca debarcării de trupe și în acest loc. Sârbii samănă să înceapă a se retrage, după un plan bun, în Muntenegru. Transportul de muniție și proviant se va face, probabil, din Italia. — Noul comandant suprem de pe Gallipoli, generalul Monro, face pregătiri mari pentru reluarea ofensivei la Dardanele; din Egipt fură aduse la Gallipoli și transporturi de trupe mai mari. — Consulatul bulgar din Budapesta face cunoscut, ca toți Bulgarii obligați la serviciul armelor, apoi Macedo-Bulgarii dela

20 până la 40 de ani, au să plece neîntârziat în Bulgaria, la caz contrar vor fi înrolați pentru cauza comună în armata i. și r. sau în miliția teritorială ungurească. — Ministrul de externe rus Sasonow și ministrul de agricultură Kriwoschein să-și fi dat demisia. Ministrul de interne Chwostow fu numit ministru-președinte, Goremykin fu numit cancelar imperial. — Frațiunea socialiștilor din camera italiană a decis, să atace guvernul în parlament. — Generalii-majori italieni Vespignani, Lavallea, Dalmasso, și Villa fură puși în disponibilitate. — În noul minister francez, Jules Cambon ține locul unui secretar general al ministerului de externe. În Italia, această numire e primită cu puțină simpatie, fiindcă Cambon întrebă fiind în August 1914, de ce Francezii iau parte la războiu fără nici un motiv de necesitate, a dat acest răspuns cunoscut în toată Italia: Noi nu sântem Italiani. — Pierderile engleze au ajuns până în 9 Octomvre numărul de 493, 294 soldați. Din aceștia se repartizează pe frontul din vest: 4401 ofițeri și 63.059 de oameni morți, 9169 ofițeri și 225.716 oameni răniți, 1567 ofițeri și 61.134 soldați pierduți. Pierderea totală de ofițeri e de 6660 morți, 12.633 răniți și 2000 pierduți. — În urma manifestului regelui Angliei, guvernul canadian a declarat, că va încuviința alți 100.000 soldați. Cu aceste trupe se urcă contingentul canadian din Europa la 250.000 soldați. — Japonia i-a dat guvernului chinez sfatul prietenesc, de a amâna pregătirile pentru restaurarea monarhiei, căci ar duce cu siguranță la revolte, cari ar primejdiu pacea în Orient și interesele puterilor europene implicate în războiu. — Candidatul de președinție mexican generalul Carranza fu omorât.

### 3 Noemvre.

În luptele de lângă Veles Sârbii să fi pierdut 25.000 de oameni. Sârbii au abandonat, cât să pare, speranța că vor primi din partea aliaților un ajutor îndestulător; în toată țara domnește descurajare adâncă și populațiunea începe a fugi în Sârbia nouă și Grecia. — Majoritatea trupelor engleze și franceze debarcate în Salonic să nu fi părăsit încă orașul, fiindcă o acțiune serioasă nu este posibilă cu trupele cari stau actual la dispoziție. — Englezii să disvoalte o activitate vie la canalul Suez și să facă acolo fortificațiuni întinse, temându-să că puterile centrale și Turcia vor ataca canalul. — Regele Angliei, a cărui stare sanitară s'a îmbunătățit, a suferit la ultimul accident o ruptură a brațului, contuziuni la șold și o rană la cap. — Pierderile engleze pe frontul vestic s'au ureat dela începutul ofensivei din 25 Septemvre la 2958 de ofițeri și 45.288 de oameni. — Torpilorul englez „96“ s'a scufundat lângă Gibraltar după ce s'a ciocnit de un cruciator de ajutor al marinei de comerț. — În consfățuirile, cari au aflat loc în Londra în prezența generalissimului francez Joffre s'a hotărât crearea unui stat major comun pentru armatele ententei. — În Japonia s'a descoperit o conjurațiune mare în arsenale și în fabricile de munițiune.

4 Noemvre.

Împăratul și regele Francisc Josif a conferit regelui Ferdinand crucea pentru merite militare clasa primă. — Comandantul suprem al armatei mareșalul de câmp arhiducele Friedrich a vizitat în ulți mele zile ale lui Octomvre trupele de pe frontul sudvestic și a fost martor al apărării victorioase a atacurilor italiene de pe platoul Doberdo și din Goriția. — Ministrul președinte englez Asquith a dat în casa deputaților declarațiunile sale despre situație așteptate de toată Anglia cu nerăbdare. El a spus, că națiunea este azi tot așa de hotărâtă de a continua războiul până la un rezultat bun ca și până acuma; numai nespun de mult curaj și răbdare este de trebuință. Asquith a vorbit mai departe despre succesele gigantice militare ale Angliei, care n'a avut nici odată ambiția de a fi o putere militară. Anglia a trimis până acuma 2½ de milioane de oameni, 800.000 de cai, măgari pe diferitele teatre de războiu ale puterilor ententei. Flota engleza a curățit toate mărilor de vapoarele germane de războiu și comerț; flota puternică germană, silită să rămâie neactivă este închisă în marea ostică. Faptele germane pe mare sunt efortări sporadice și s'au redus la încercări întreprinse de submarine, ce scad mereu. În ce privește situația de pe Balcan, a declarat Asquith că Sârbia poate fi sigură, că independența sa este privită ca o țintă principală a războiului actual. — Trupele grecești destinate pentru scutul frontierei să fi fost retrase dela frontiera bulgară pentru a face posibil adunarea trupelor ententei. — Pe teren grecesc s'au refugiat peste 35.000 de refugiați sârbi. — Trupele sârbești au nimicit la retragerea lor dintre stațiunile liniei ferate Prahovo-Niș o cantitate mare de material de războiu destinat pentru România, care a fost transportată pe linia Salonic-Niș. — În apropierea lui Saseno s'au ciocnit câteva bârne de o mină, care a explodat. Câteva vapoare italiene, cari se aflau acolo, au deschis focul lor contra copacilor, crezând în întuneric că e vorba de submarine austro-ungare. Escadrele engleze și franceze, cari au operat în marea ionică au venit în ajutorul flotei italiene și s'au amestecat și ele în luptă. În 29 Octomvre dimineața, când s'a constatat cauza atacului „lupta marină de lângă Seseno“ în care „toată flota austro-ungară a fost silită să se retragă spre nord“ — cum spun unele ziare — era sfârșită. — Unele părți ale armatei engleze fură armate cu coifuri de oțel după modelul francez. — Pe frontul din Kaukas au întreprins Rușii în noaptea din 31 Octomvre spre 1 Noemvre mai multe atacuri surprinzătoare, cari toate fură respinse de Turci.

**Notițe.**

Semnări pentru împrumutul de războiu la armată. În înțelegere cu conducerea supremă a armatei s'au trimis formulare anumite, pentru semnări la poșta

din câmp, ca or ce membru din armata ce luptă să poată semna ușor pentru împrumutul de războiu. Formularele sunt destinate pentru semnări în masse mari; au formatul unei cărți poștale și conțin pe scurt toate punctele necesare. Fiecare semnător poate plăti semnarea sa foarte ușor la oficiul poștal din câmp cu un bilet dela casa parsimonială poștală, care va fi împărțit gratuit decătră oficiul respectiv poștal. Întocmiri analoge sunt intenționate și pentru părțile armatei, care au rămas în patrie, însă încă nu s'au încheiat tractativele.

**Catastru central de testamente.** În Viena (VI., Mariabilferstraße 1c) s'a înființat sub titlul „Catastru central de testamente“ o instituțiune, care are menirea de a registra testamente și anume cu scopul ca să nu să piardă sau tănuiască hotărâri ultime. Anunțul despre modul de păstrare al testamentului sau al hotărârii ultime poate fi făcut sau de testator (acela care face testamentul) sau de acela care păstrează documentul și trebuie de adresat cătră catastrul central de testamente, Viena, VI. Mariabilferstraße 1c. Taxa pentru anunț este o coroană; persoane militare active sunt însă liberate de plățirea acestei taxe. Tribunalele sunt instruite din partea ministeriului de justiție a să adresa catastrului în cazuri potrivite, or de nu să află acolo un testament. Or ce registrare este secretă cât timp trăiește testatorul, o adeverință în scris despre anunț să dă numai la dorința specială.

Anunțul trebuie să conție 1. Numele și prenumele testamentorului, sarja corpul (area civilă), adresa lui (dacă să poate și anul nașterii). 2. Numele și prenumele, starea și adresa păzitorului hotărârii ultime (dacă să poate și data ei). 3. Subscrierea acelui a care face anunțul. Nu este trebuință a se indica ceia ce conține hotărârea ultimă.

Catastrul central de testamente a înființat în camera făcute de oțel ale oficiului i. și r. a casei parsimoniale poștale din Viena un loc scutit de foc pentru a păstra acolo testamente de persoane militare. Toate testamentele făcute de persoane militare și trimise catastrului sunt păstrate gratuit.

**Avis.**

Portretul generalului colonel Franz baron Conrad von Hötendorf este făcut de prof. Puchinger și este scos dintr'o colecțiune de icoane, care va apărea sub titlul „Die Helden des Weltkrieges“ (Eroii războiului mondial) în editura lui L. V. Enders Kunst Anstalt (Institut artistic) Nentitschein — Wien.

Toate drepturile, mai ales ale traducerii, rezervate. — Editor L. W. Seldel & Sohn, Wien, I., Graben 13 și 29. În absența șef-redactorului colonelului Viktor Arzesteki redișat de capitanul i. r. Hugo Nagels. Redactor responsabil Josef Vorwähler. Tradus din nouăște de voluntarii de un an frunțas Dr. Otto Baetnschl și corporal Dr. Eugen cav. de Pannell. Tipărit în tipografia i. și r. a curții și a statului.